

Výroční zpráva SKIP 2025 – region Velká Morava

Úvod

Rok 2025 byl v celém SKIP rokem konání valných hromad. Nejinak tomu bylo i v našem regionu. Dění během roku bylo bohaté dalšími kulturními i vzdělávacími aktivitami, které zároveň dávaly příležitost k tolik důležitému osobnímu setkávání. Odraz tohoto dění mj. můžete shlédnout na našem novoročním přání <https://www.youtube.com/watch?v=CWUyhOclLbc> . PF vytvořila opět Kateřina Janošková.

POŘIĎTE SI OPĚT SVŮJ SKIPAS

AŽ JE ROK 2026 PLNÝ KRÁSNÝCH, OBOHACUJÍCÍCH A INSPIRATIVNÍCH SETKÁNÍ
TĚŠÍME SE NA VÁS ...

Valná hromada

kteřá se konala 19. 3. v Knihovně Jiřího Mahena v Brně, byla zahájena slavnostním udělením ocenění **Velkomoravský knihovník**.

Novými nositelkami se staly:

- Mgr. Kateřina Janošková - Masarykova veřejná knihovna Vsetín
- Soňa Piškulová - Městská knihovna Břeclav
Převzal v zastoupení J. Čech
- Ing. Jana Tomancová - Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně

- Mgr. Zlata Houšková - titul "Čestný Velkomoravský knihovník"

Valnou hromadu pozdravil také předseda SKIP Roman Giebisch, který zároveň představil své vize kandidáta na předsedu SKIP, pro další rozvoj SKIP.

V průběhu programu vystoupila také Mgr. Pavlína Lišovská s představením aktivit Klubu dětských knihoven JmK.

Vyhlášení výsledků voleb:

Valná hromada zvolila **výbor a dozorčí komisi v tomto složení:**

RV SKIP Velká Morava má 9 členů: Ing. Libuše Nivnická, předsedkyně,

Mgr. Kateřina Janošková, Mgr. et. Mgr. Monika Kratochvílová, Magda Švejcarová, Mgr. Radovan Jančář, Mgr. Kamila Brablíková, Ing. Jana Tomancová, Mgr. Jana Sikorová, Mgr. Jaroslav Čech

Dozorčí komisi zastupují: Bc. M. Kachlíková (Vyškov), J. Šubrová (Brno), Mgr. B. Glaserová (Třebíč)

Usnesení valného hromady viz příloha.

Členská základna

K datu 30. 12. 2025 měl region **287 institucionálních členů (nově přijato 11 členů) a 158 individuálních (nově přijato 13 členů).**

Komunikace se členy probíhá prostřednictvím e-mailů, informace jsou dostupné na webových stránkách <https://www.knihkm.cz/skip-velka-morava.html> prostřednictvím facebookové stránky <https://www.facebook.com/SKIP.VM.09/> a také newsletteru. [https://www.knihkm.cz/userfiles/files/newsletter-skip-velka-morava-leden-2026%20\(3\).pdf](https://www.knihkm.cz/userfiles/files/newsletter-skip-velka-morava-leden-2026%20(3).pdf)

Čtenář roku 2025

Posilovat společenský význam četby, ocenit aktivní návštěvníky městských a obecních knihoven — a inspirovat ty, kteří služeb knihoven zatím nevyužívají, si klade za cíl soutěž Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR.

Čtenář roku 2025 v Jihomoravském kraji

Titul Čtenář roku 2025 za Jihomoravský kraj získala **devítiletá Mia Bejčková** z Brna, která si během minulého roku v Knihovně Jiřího Mahena vypůjčila 522 knih. Porazila další čtyři nominované z regionu. V tomto ročníku bylo hlavním kritériem soutěže množství výpůjček za rok.

Titul Čtenář roku 2025
za Jihomoravský kraj získala
devítiletá Mia Bejčková

Čtenář roku 2025 ve Zlínském kraji

Ve Zlínském kraji byly do soutěže o největšího registrovaného čtenáře zapojeny Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana, Masarykova veřejná knihovna Vsetín a Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně. Hlavním kritériem hodnocení byl celkový počet vypůjčených knih za rok 2025.

Největší čtenářkou Zlínského kraje se stala Zdeňka Tomková, která si v předchozím roce v Krajské knihovně Františka Bartoše ve Zlíně vypůjčila 521 knih. Dlouhodobá čtenářka krajské knihovny si půjčuje hlavně beletrii, především detektivky, přičemž preferuje české autory. Pozitivní vztah ke knihovně u ní pěstovala už její maminka, se kterou paní Zdeňka jako dítě často navštěvovala Městskou knihovnu Luhačovice, odkud pochází.

SKIP její čtenářské úsilí odměnil poukázkou na nákup knih a KKFBZ věnovala roční registraci do krajské knihovny zdarma.

Region Velká Morava od roku 2023 uděluje krajská ocenění MARK v Jihomoravském a Zlínském kraji (viz [Krajský MARK](#)).

Ocenění MARK

Cenu MARK (Mladá/mladý, moudrá/moudrý; Aktivní, atraktivní; Rozkvétající, rozumná/rozumný; Knihovnice/knihovník) uděluje SKIP ČR od roku 2010. Ve snaze podpořit počty nominací a zvýšit zájem o oceňování mladých kolegů jsou od roku 2023 udělována též krajská ocenění. Vítězové kraju postupují do celostátního kola. Záštitu opět poskytlo **Sdružení místních samospráv ČR**.

Nominace za Jihomoravský kraj

Byly přijaty tyto nominace:

- **Vendula Foldynová** (Knihovna Jiřího Mahena v Brně, pobočka Líšeň)
- **Lucie Racin** (Knihovna Filozofické fakulty MU)
- **Denisa Valtrová** (Městská knihovna Šlapanice)

- **Bc. Vendula Foldynová, pobočka KJM, Brno-Líšeň**
Nominovala Ivana Kazdová, vedoucí Útvaru služeb poboček
Vendula Foldynová přinesla za krátký čas novou kreativitu a aktivitu. Stojí za realizací široké škály akcí pro děti i dospělé, svou činností propojuje místní obyvatele a oslovuje i ty, kteří knihovnu běžně nenavštěvují. Mezi její aktivity patří např. makerspace, pracovním názvem Kreatárium, ve spolupráci s LABem z VUT, literární kompas na pomoc maturantům porozumět literatuře v širších souvislostech, Čtená Líšeň - tematické stezky Líšíní nebo Enigma – úniková hra z roku 1945 na přiblížení ukončení 2. světové války.

- **Mgr. et Mgr. Lucie Racyn, Ústřední knihovna FF MU**
Nominovala Mgr. Pavla Martinková, knihovnice Ústřední knihovny FF MU
Lucie Racyn je vyhledávanou odbornicí na AI na fakulní i univerzitní úrovni, vystupuje i na celorepublikových akcích. Vede lekce a workshopy pro studující a na vyžádání realizuje školení přizpůsobená potřebám jednotlivých akademických pracovišť. Podílí se na vývoji několika chatbotů a koordinuje fakulní část celouniverzitního projektu zaměřeného na integraci AI do výuky. Svým přístupem ukazuje, jak podstatnou roli hrají knihovny v období nástupu nových technologií.
- **Mgr. Denisa Walterová, DiS., Městská knihovna Šlapanice**
Nominovala Lenka Štrossová, vedoucí regionálního oddělení Městské knihovny Kuřim
Denisa je knihovnice s aktivním a kreativním přístupem, která se stala nepostradatelnou součástí místní komunity. Pracuje s různými cílovými skupinami – od seniorů po děti a mládež. Stála za organizací a realizací příměstských táborů pro seniory.
Je autorkou a lektorkou vzdělávacích programů pro školní děti a teenagery, např. kurz natáčení a úpravy videa. Navázala spolupráci s Muzeem ve Šlapanicích a se zřizovatelem, Městem Šlapanice. Díky těmto partnerstvím vznikají projekty, které významně obohacují kulturní, vzdělávací a komunitní život ve Šlapanicích.

Vítězkou se stala Vendula Foldynová - porota ocenila zejména její kreativitu a neucházející energii při realizaci nových formátů programů včetně outdoorových pro děti i dospělé.

Slavnostního předání se zúčastnil starosta a místostarostka MČ Brno – Líšeň, zástupkyně odboru kultury MMB, předsedkyně SKIP Velká Morava a předsedkyně komise MARK

Nominace a vítězka za Zlínský kraj

- **Lucie Čevelová, Knihovna Kroměřížska**

Nominovala PhDr. Šárka Kašpárková, ředitelka Knihovny Kroměřížska
Lucie Čevelová se výrazně zasloužila o propojení knihovny s komunitním životem v Kroměříži a podílí se na jeho rozvoji především v kulturní, společenské a sociální

oblasti. Zasloužila se o konání akcí jako Mini Design Market, na němž se prezentují lokální tvůrci, Mezinárodní filmový festival o lidských právech v Kroměříži. Pro teenagery založila čtenářský klub japonská manga, je aktivní členkou spolku KultIK, zaměřeného na pořádání koncertů, festivalů, výstav, čtení, promítání, besed a udržitelno. Lucie svojí prací dokazuje, jak velký dopad může mít knihovník na komunitu.

Lucie Čevelová postoupila do celostátního kola za Zlínský kraj a umístila se jako absolutní vítězka MARK 2025.

Za Zlínský kraj získala cenu SKIP MARK pro mladé knihovníky **Lucie Čevelová z Knihovny Kroměřížska**. Slavnostní předání proběhlo v sídle kraje dne 1. 10.

Ocenění Lucie Čevelové v sídle Zlínského kraje

Lucie Čevelová je také celostátní vítězkou tohoto ocenění, které převzala v Zrcadlové kapli Klementina 4. listopadu 2025 a to za aktivní rozvoj a propojení komunitních aktivit Knihovny Kroměřížska s městem a za inovativní přístup k práci s dětmi a mládeží.

Ocenění Lucie Čevelové v Zrcadlové kapli Klementina

Městská knihovna roku

Členové komise k výběru nominací do celostátního kola: ing. L. Nivnická, Mgr. M. Kratochvílová, Mgr. J. Čech, Mgr. R. Jančář, Ing. J. Tomancová.

Za Zlínský kraj byla doručena nominace Městské knihovny Josefa Čižmáře Vizovice.

Za Jihomoravský kraj byly nominovány tyto knihovny:

- Městská knihovna Hodonín
- Městská knihovna Jevišovice
- Městská knihovna Kyjov

Do celostátního kola postoupily **Městská knihovna Hodonín** za Jihomoravský kraj a **Městská knihovna Josefa Čižmáře Vizovice** za Zlínský kraj. Knihovna ve Vizovicích se v celostátním kole umístila na 2 místě.

Knihovnice, starostka města a vedoucí kulturního domu ve Vizovicích v Klementinu

Knihovny i jejich zaměstnanci z regionů SKIP Velké Moravy obstáli na výbornou a odnesly si mnoho významných ocenění:

Velká gratulace patří také:

- Obecní knihovně Mokrý-Horákov - udělení státní ceny MK ČR
- Knihovně Václava Matěje Sychry ve Žďáře nad Sázavou z kraje Vysočina k udělení ceny SKIP Městská knihovna roku 2025
- TOP komunitní knihovně Jihomoravského kraje 2025 - Obecní knihovně Ratíškovice
- Knihovnické osobnosti Jihomoravského kraje 2025 - Mgr. Jitce Bublové z Obecní knihovny Otnice

- Byly oceněny také knihovny a knihovníci Zlínského kraje:
 - Obecní knihovna ve Slavkově pod Hostýnem
 - Knihovna Františka Kožíka Uherský Brod
 - Místní knihovna ve Vidči
 - Městská knihovna Josefa Čižmáře Vizovice
- Ocenění KNIHOVNÍK ZLÍNSKÉHO KRAJE ROKU 2025 obdržely tyto knihovnice:
 - Jana Daňková, Místní knihovna Dolní Němčí
 - Renata Holčáková, Místní knihovna ve Velkých Karlovicích
 - Lenka Plišťáková, Místní knihovna v Dešné
 - Martina Zakopalová, Obecní knihovna Rymice

Malé regionální projekty SKIP Velká Morava

Regionální výbor SKIP Velká Morava vyhlásil v roce 2025 již 12. ročník výzvy na podporu komunitních aktivit zaměřených na propagaci čtení a podporu čtenářství. Podpořeny byly projekty komunitního charakteru v souladu s jedním z cílů Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2021–2027 s výhledem do roku 2030 – rozvíjet „knihovny jako komunitní, vzdělávací a kulturní centra“. Podmínkou přidělení podpory je aktivní zapojení knihovny při realizaci projektu, např. formou soutěží, výstavek či workshopů. Každoročně jsou preferovány aktivity k propagaci celostátních akcí SKIP na podporu čtenářství (Týden knihoven, Den pro dětskou knihu aj.). Cílovou skupinou jsou knihovny evidované v databázi MK ČR, do 1,0 úvazku, institucionální členové SKIP Velká Morava (tj. profesionální i neprofesionální knihovny).

Termíny:

- přijímání žádostí do 15. 4. 2025
- schválení žádostí do 17. 4. 2025
- rozhodnutí o schválení zasláno do 30. 4. 2025
- vyúčtování projektu do 5. 12. 2025

V roce 2025 bylo podáno 24 žádostí (2024 – 20 žádostí) ve výši 112.249,- Kč, celkové náklady projektů byly ve výši 179.678,- Kč. Podporu neobdrželo šest žadatelů.

Přehled projektů

	Název projektu	Žadatel	Kraj / okres	Požadavek	Schváleno
1	Beseda se spisovatelem Michalem Čagánkem	Obec Březová	Zlínský/Uh. Hradiště	3 000	0
2	Knihovna je IN	Obec Břežany	Jihomoravský/Znojmo	5 000	5 000
3	Přijďte mezi knihy!	Obec Čejkovice	Jihomoravský/Hodonín	5 000	4 000
4	Jak to chodí v létě na louce, mezigenerační tvoření	Obec Dobelice	Jihomoravský/Znojmo	4 500	4 500

5	Najde ještě teenager cestu do knihovny?	Obec Hovězí	Zlínský/Zlín	4 800	4 800
6	Do knihovny nejen pro knihu	Město Hrotovice	Vysočina/Třebíč	5 000	5 000
7	Malý velký čtenář	Obec Kateřinice	Zlínský/Vsetín	5 000	0
8	Sensory play v Obecní knihovně v Kyselovicích	Obec Kyselovice	JMK/Brno-venkov	5 000	0
9	Beseda se spisovatelem	Obec Lipov	JMK/Brno-venkov	5 000	4 500
10	Autorské besedy s Petrou Braunovou pro žáky místní ZŠ	Městys Lysice	JMK/Blansko	5 000	5 000
11	Strašidýlka v knihovně	Obec Nivnice	Zlínský/Uherské Hradiště	5 000	5 000
12	Poezie hrou	Obec Ořechov	Zlínský/Uherské Hradiště	5 000	5 000
13	Den pro dětskou knihu	Obec Ostopovice	JMK/Brno-venkov	5 000	5 000
14	Besedy na podporu čtenářství v obci	Obec Příbram	Jihomoravský/Brno-venkov	5 000	4 000
15	Cestujeme s pejskem a Harry Potterem	Obec Rašovice	JMK/Vyškov	5 000	5 000
16	Kouzelné bylinky	Obec Ratíškovice	JMK/Hodonín	5 000	5 000
17	Setkání s Harry Potterem a jeho kamarády v Obecní knihovně Rozdrojovice	Obec Rozdrojovice	JMK/Brno-venkov	4 000	4 000
18	Malování pro děti s Adolfem Bornem	Obec Šardice	JMK/Hodonín	5 000	0
19	Týden s knihovnou – historický knihtisk – leták, pamflet	Obec Štítná nad Vláří	Zlínský/Zlín	5 000	5 000
20	Jarní tvoření	Obec Terezín	JMK/Hodonín	1 449	1 449
21	Za tajemství krajiny našeho regionu	Obec Traplice	Zlínský/Uherské Hradiště	5 000	3 500
22	Jak být lepší posluchačkou	Obec Vlachovice	Zlínský/Zlín	4 500	0
23	Prázdninová hitparáda	Obec Znětínek	Vysočina/Žďár nad Sázavou	5 000	5 000
24	Trénování paměti (kurz)	Obec Žerůtky	JMK/Znojmo	5 000	0
CELKEM				112 249	80 749

Z projektů knihoven¹

Besedy na podporu čtenářství v obci (Příbram na Moravě, Jihomoravský kraj)

Autorská čtení se uskutečnila dne 6. 6. 2025 a 4. 12. 2025. Jednalo se o dvě setkání s místním regionálním autorem Jiřím Kněžíčkem, autorem básnické sbírky *Krajinné nálady*. Obou besed se zúčastnilo celkem 48 posluchačů, převážně z řad místních občanů.

Autor představil svou tvorbu inspirovanou přírodou, lidským životem i krajinou Příbramska. Čtení probíhalo za doprovodu akustické kytary, což umocnilo příjemnou, přátelskou a komorní atmosféru obou setkání.

Celá akce proběhla ve spolupráci s místním komunitním spolkem Příkop, který se podílel na organizačním zajištění a propagaci.

Najde ještě teenager cestu do knihovny? (Obecní knihovna Hovězí, Zlínský kraj)

Knihovna připravila pro žáky 6. a 7. tříd dne 7. 11. 2025 program v podobě komiksového workshopu. Klára Smolíková, spisovatelka a scénáristka komiksů vyprávěla o tom, jak komiks vzniká. Zdůraznila, jak je pro scenáristy komiksů, her či filmů důležitá bohatá slovní zásoba a dobré vyjadřovací schopnosti, které se dají získat jen čtením. V další části programu si žáci mohli v pracovních listech vyzkoušet tvorbu komiksu.

Pro žáky devátých tříd bylo na čtvrtek 27. 11. 2025 připraveno setkání s panem Karlem Matochou o digitálním světě. Povídání bylo velmi poutavé a doplněné mnoha příklady z praxe, zejména o různých formách závislostí. Žáci si z besedy odnesli důležité poselství – aby dokázali od digitálních technologií kdykoli odstoupit a zůstat pány svého času.

Beseda se spisovatelem Janem Opatřilem (Obecní knihovna Lipov, Jihomoravský kraj)

Dne 30.10.2025 proběhly na Sokolovně v Lipově besedy se spisovatelem Janem Opatřilem. První beseda byla pro děti 1. a 2. třídy ze ZŠ a MŠ Jaromíra Hlubíka Lipov. Spisovatel vyprávěl o tvorbě pro nejmenší děti a ukazoval své knihy (*Kapřík Metlík pro nejmenší, Pstroužek Vikoušek, Rak Čilírak, aj.*).

Druhá beseda byla určena dětem 3. až 5. třídy, třetí beseda byla určena pro žáky 6. až 9. třídy. Na závěr každé besedy si děti mohly zakoupit knihy od pana spisovatele, které jim podepsal. Celkem se besed zúčastnilo 140 dětí.

Děti se v rámci projektu zapojily do výtvarné soutěže *Staň se ilustrátorem*. Dne 3. a 4. 11. přišli žáci 3. až 5. třídy do knihovny zapůjčit si knihy, které měli za úkol přečíst, a poté nakreslit ilustraci k přečtené knize. Dne 28.11.2025 přišli žáci opět do knihovny, odevzdat knihy a soutěžní práce. Slavnostní předání cen proběhlo 2.12.2025 na Sokolovně, s výstavou soutěžních prací a doprovodným programem – loutkové divadlo *Broučci* a povídání o knize *Broučci* a různých ilustrátoři.

¹ Informace byly čerpány ze závěrečných zpráv projektů.

Jan Opatřil na besedě s žáky základní školy v obci Lipov a ocenění dětí ve výtvarné soutěži

Podpora SKIP Velká Morava umožnila zejména menším knihovnám realizovat projekty, které by samy nemohly uskutečnit. Výše podpory je možná zásluhou velkého množství členů, individuálních i institucionálních. Knihovny do 1,0 úvazku tak mohou rozvíjet komunitní aktivity a naplňovat vizi Koncepce rozvoje knihoven – rozvíjet „knihovny jako komunitní, vzdělávací a kulturní centra“.

PROJEKTY K21 s podporou SKIP VELKÁ MORAVA pro rok 2025

Elektronické služby knihoven VIII

Ve dnech 13. a 14. května 2025 se ve Zlíně uskutečnil osmý ročník celostátní konference Elektronické služby knihoven, pořádaný Krajskou knihovnou Františka Bartoše a Knihovnou Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Hlavním cílem konference bylo nabídnout účastníkům ucelený přehled o aktuálním dění v oblasti elektronických služeb a informačních zdrojů. Přednášky a prezentace se zaměřovaly na nejnovější technologické nástroje, inovativní přístupy k poskytování digitálních služeb a efektivní způsoby zpřístupňování elektronických zdrojů široké veřejnosti.

Záštitu nad akcí převzal člen Rady Zlínského kraje pro kulturu a cestovní ruch Ivan Láška.

Realizace projektu i tematická pestrost příspěvků přednesených na semináři výrazně obohatily účastníky o nové a prakticky využitelné poznatky z oblasti elektronických knihovnických služeb. Získané informace poslouží nejen ke zvyšování kvality informačních služeb poskytovaných veřejnými knihovnami, ale také k rozvoji mediální gramotnosti jejich uživatelů.

Na konferenci zaznělo celkem 19 příspěvků, z toho čtyři proběhly formou tzv. bleskovek. Vystoupili pracovníci Národní knihovny ČR, Městské knihovny v Praze, Krajské knihovny v Pardubicích, Moravské zemské knihovny v Brně, Knihovny AV ČR, Knihovny Ústeckého kraje, Knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana, Knihovny UTB, CVTI SR, Trinera a Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně. Své příspěvky přednesli zástupci sponzorů, a to firmy Cosmotron, Palmknihy a Systemist a. s.

Mezi významné lektory konference patřil vědecký novinář, analytik, lektor a konzultant Pavel Kasík, který zaujal svým příspěvkem s názvem Knihovna jako maják lidského vědění: Jak nespádnout do jámy, kterou si kopeme s pomocí umělé inteligence.

Součástí konference byl také doprovodný program po skončení oficiálního programu prvního dne. Zájemci se zúčastnili architektonické procházky Zlínem, návštěvy Infopointu baťovského bydlení nebo ESK Run.

Prvního dne konference se zúčastnilo 98 účastníků, druhý den 108 účastníků.

Z konference byl pořízen videozáznam, který byl zveřejněn na Youtube kanálu KKFBZ. Prezentace jsou dostupné na webových stránkách <https://www.kfbz.cz/elektronicke-sluzby-knihoven-viii>.

2. den konference ESK VIII v KKFBZ

Účastníci běhu ESK RUN

Studijní cesta SKIP Velká Morava: Za inspirací na Žďársko a do Poličky

Dne **28. května 2025** uspořádala regionální organizace SKIP Velká Morava pro své členy a přátele tradiční studijní cestu. Cílem letošního výjezdu bylo načerpat inspiraci v moderních knihovnických provozech a připomenout si krásy kulturního dědictví naší republiky.

Program plný kontrastů a inovací

Naše putování začalo duchovním i architektonickým zážitkem – návštěvou poutního **kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře**. Tato památka UNESCO nás ohromila svou symbolikou a jedinečnou atmosférou barokní gotiky.

Hlavním bodem programu však byly exkurze do dvou významných knihoven:

- **Knihovna Matěje Josefa Sychry ve Žďáru nad Sázavou:** Zde jsme měli možnost nahlédnout do nových, moderně koncipovaných prostor a vyměnit si zkušenosti s tamními kolegyněmi o fungování knihovny jako komunitního centra.

- **Městská knihovna Polička – projekt Půda:** Odpolední program v Poličce nám představil unikátní využití půdních prostor. Prohlédli jsme si jejich inovativní centrum, zaměřené na robotiku, 3D tisk a rozvoj digitální gramotnosti, což je směr, kterým se moderní knihovny stále častěji vydávají. Projekt Půda je zářným příkladem toho, jak lze inovativně pracovat s prostorem pro neformální vzdělávání a kreativní aktivity.

Ohlasy účastníků

O tom, že se cesta vydařila, svědčí i bezprostřední reakce kolegů a kolegyň. Účastníci oceňovali zejména hladký průběh a přínos pro svou vlastní praxi:

„Děkuji za inspirativní studijní cestu a precizní organizaci. Byl to krásný den a jsem moc ráda, že jsem se mohla podívat, jak to dělají jinde.“

„Vše bylo opět velmi dobře zorganizováno. Půda v Poličce je skvělý prostor, díky za možnost se tam podívat!“

„Moc děkuji všem organizátorům za pěkný den plný dojmů. Byl to skvělý čas strávený s kolegy z oboru.“

Tato cesta opět potvrdila, že sdílení dobré praxe je pro rozvoj našich knihoven klíčové. Děkujeme všem za účast a skvělou atmosféru.

Zavítali jsme i na Zelenou horu

Elektronický časopis IMPULSY

Časopis Impulsy vznikl v roce 2015, v roce 2025 tedy vycházel již 10. ročník. Vychází 4x ročně a každé číslo je tematicky zaměřeno. Autory příspěvků jsou knihovníci, pedagogové, odborníci z různých oblastí. Aktuální články i archiv najdete zde:

<https://www.kjm.cz/casopis-impulsy?rok=2025>

Kluby dětských knihoven

Klub dětských knihoven Regionu SKIP Velká Morava – Jihomoravský kraj

Klub dětských knihoven Regionu SKIP Velká Morava – Jihomoravský kraj - sdružuje knihovníky pracující s dětmi a mládeží a vytváří prostor pro jejich profesní setkávání, sdílení zkušeností i další vzdělávání. V roce 2025 měl Klub 59 členů (v roce 2024 – 38 členů) ze 42 zapojených knihoven (v roce 2024 – 29 knihoven). Členská základna tedy nadále roste, čehož si velmi vážíme. Během roku probíhaly porady členů Klubka a nadále fungovala facebooková skupina, která slouží k rychlé komunikaci a sdílení podnětů —z praxe.

Aktivity členských knihoven

Do společného hodnocení se zapojilo 22 knihoven.

V oblasti projektu **Bookstart** uvedlo 9 knihoven, že v roce 2025 nerealizovaly žádnou akci. Naopak 6 knihoven uskutečnilo během roku více než 12 akcí, 3 knihovny uspořádaly 3–5 akcí, 1 knihovna 6–8 akcí a 1 knihovna 9–12 akcí. Ojedinele se objevily i specifické odpovědi (např. realizace pouze na pobočce či bez upřesnění počtu). Z komentářů vyplývá, že tam, kde se Bookstart dlouhodobě rozvíjí, vznikají programy pro nejmenší děti, klubíky či tematicky zaměřená setkání, která mají u rodin dobrou odezvu a stávají se stabilní součástí nabídky akcí pro veřejnost.

Noc s Andersenem (případně její alternativy) proběhla v různých podobách. Čtyři knihovny uvedly, že v roce 2025 pořádaly akci s přespáním v knihovně, dvě knihovny ji realizovaly jako podvečerní či večerní program bez přespání. Osm knihoven akci v roce 2025 nepořádalo. Objevily se také individuální formáty (např. tematické varianty či spolupráce se školou). Z odpovědí vyplývá, že tam, kde se nocování uskutečnilo, patřily mezi nejvíce oceňované aktivity tvořivé dílny, tematické hry a společný zážitek, který posiluje vztah dětských čtenářů ke knihovně.

Pasování prvňáčků zůstává stabilní a hojně rozšířenou aktivitou regionu – 19 knihoven uvedlo, že pasují v období květen/červen. Dvě knihovny prvňáčky nepasují vůbec a jedna knihovna realizuje pasování na podzim i individuálně během školního roku na žádost jednotlivých tříd. Z údajů je patrné, že tato tradiční akce každoročně oslovuje vysoký počet dětí a představuje významný prvek spolupráce knihoven se základními školami.

Do soutěže **Čtenářský (k)rok**, nabízené jako regionální aktivita všem knihovnám, se 14 z reflektujících knihoven nezapojilo, uvedly však, že je projekt zaujal a zapojení zváží v následujícím období. Osm knihoven se nezapojilo a nemá o účast zájem. Téma čtenářských výzev se nicméně v odpovědích objevuje i samostatně, což naznačuje, že některé knihovny realizují vlastní motivační aktivity podporující pravidelné čtení, a proto nemají potřebu zapojovat se do této v loňském roce vzniklé regionální aktivity.

Vedle uvedených projektů organizovaly knihovny **řadu dalších aktivit na podporu dětského čtenářství** – besedy pro mateřské a základní školy, tematické programy, mezigenerační setkávání (např. projekty propojující seniory a děti), multimediální dílny či specializované programy zaměřené na mediální výchovu. Z odpovědí vyplývá

důraz na kreativitu, spolupráci se školami a snahu reagovat na aktuální potřeby dětí a rodin.

V brněnské Knihovně Jiřího Mahena uspořádali první ročník *Festivalu Krajinou příběhů*, zaměřeného výhradně na literaturu pro děti a mládež a možnosti práce s příběhem. První ročník navštívilo téměř 600 návštěvníků. Za zmínku stojí také *Multimediální dílny* (Tišnov), mezigenerační projekt *Babička a dědeček do školky* (Hovorany, Kyjov), *Přiveď tatínka do knihovny* (Bory), *TAŤKOklub* (Kyjov – pro tatínky s dětmi), *Klubík* pro mrňata ze školek jako každoměsíční setkávání (Olešnice). V Ratíškovcích otevřeli tzv. *DigiDoupě* – prostor pro mládež vybavený technologiemi, s nimiž mohou pracovat. Ve Znojmě pořádají tradiční literární soutěž *Literární osvěžení*, do níž se mohou hlásit nejen děti ze Znojemska. Obdobu bookswapu přinesla židlochovická knihovna akcí *Jarní provětrání knihovny*, při níž si mohli lidé vyměňovat své knihy. V Knihovně Hrubá Vrbka realizují vlastní projekt na podporu čtenářské gramotnosti *Cesta do knihovny* – mini únikovou hru, při níž děti hledají odpovědi na otázky a z indicií skládají slovo, které jim odhalí knihu pro následnou čtecí část.

Ohlasy a ocenění

V otevřených odpovědích zaznívá výrazná vzájemná podpora mezi knihovnami regionu. Členové oceňují nejen konkrétní projekty, ale i každodenní práci kolegů, kteří dlouhodobě a často nenápadně rozvíjejí dětské čtenářství ve svých obcích.

Region se může pochlubit také řadou ocenění. Soňa Piškulová z Městské knihovny v Břeclavi získala ocenění Velkomoravský knihovník. Knihovna v Ratíškovcích získala ocenění TOP Komunitní knihovna Jihomoravského kraje 2025 a také zvítězila v kategorii knihoven nad 3 000 obyvatel. Ocenění obdržela za moderní prostory (např. nové DIGI Doupě pro mládež) a nadstandardní komunitní aktivity. Martina Černá z Městské knihovny Kyjov byla nominována na ocenění Knihovnická osobnost JMK.

Ve zpětných vazbách zazněla pochvala neprofesionálním knihovnám za vytrvalost a kreativitu při práci v omezených podmínkách. Konkrétně byly zmíněny inspirativní programy (např. projekt „Volte zvířata“ ve Staticích), práce knihoven v Blansku, Brně, Ostopovicích či Břeclavi. Opakovaně se objevuje ocenění kolegiality a ochoty sdílet materiály i zkušenosti napříč regionem.

Členové vnímají sílu regionální sítě – oceňují Databanku vzdělávacích knihovnických programů spravovanou KJM v Brně, organizaci seminářů i možnost osobních setkání několikrát ročně. Objevují se poděkování za vzdělávací akce, workshopy a inspirativní témata i přání pořádat další vzdělávání také v jiných městech regionu. Několik respondentů výslovně děkuje za fungování Klubu jako bezpečného prostoru pro sdílení a profesní podporu.

Přestože dobročinná činnost není typickou náplní práce knihoven, stává se postupně její přirozenou součástí. Příkladem může být zapojení Městské knihovny Moravský Krumlov do sbírky Čteme na dřevě, kdy se podařilo vybrat bezmála 12.000 Kč na transplantace kostní dřevě. V hodnocení byl připojen i příběh ze sbírky: „*Desetiletý chlapec přišel a daroval 40,- Kč s tím, že to rád dá, i když už mu na zmrzku*

nezbude.“ Tento moment symbolicky vystihuje smysl vedení dětí k solidaritě a uvědomění si potřebnosti pomoci od útlého věku.

Mediální výstupy a veřejná prezentace

Řada knihoven aktivně informuje o svých aktivitách prostřednictvím regionálních médií, odborného tisku i vlastních komunikačních kanálů.

Zmíněny byly například:

- pravidelné příspěvky do místních zpravodajů,
- články na webových stránkách knihoven (např. web knihovny Olešnice – olesnice.knihovna.cz),
- reportáže v regionální televizi (např. v [TV Tišnov](#)),
- článek v časopise Čtenář 6/2025 („O draní peří“),
- článek v Moravskokrumlovských novinách („Pasování na čtenáře“),
- PROCHÁZKOVÁ, Eva. Brána do světa fantazie, která inspiruje děti ke čtení, psaní a kresbě příběhů. Zpravodaj Město Židlochovice. Židlochovice: Městský úřad, 2025, roč. 49, č. 1/2, s. 12.,
- informace zveřejněné na [webu obce Troubsko](#).

Z odpovědí vyplývá, že knihovny věnují pozornost nejen samotné realizaci akcí, ale i jejich komunikaci směrem k veřejnosti. Mediální výstupy posilují povědomí o významu knihoven jako kulturních a vzdělávacích center obcí a měst.

Vzdělávání a semináře Klubka

V roce 2025 se uskutečnily dva semináře v rámci projektu **Vzdělávejme (se) s radostí 2**, které byly finančně podpořeny z K21:

- Čtenářské aktivity pro prvostupňové děti (10. dubna 2025, Moravský Krumlov)
- Čtenářské dílny pro žáky z 2. stupně ZŠ (24. září 2025, Břeclav)

Průměrné hodnocení seminářů na školní stupnici (1 nejlepší, 5 nejhorší) činí 1,18, což svědčí o velmi pozitivním přijetí a přínosu pro praxi.

Z hodnocení a zpětných vazeb seminářů:

- „Celkově jsem byla ze semináře nadšená. Líbilo se mi také, že se uskutečnil v Moravském Krumlově. Příště by mohl být v jiné jihomoravské knihovně, kam bych se jinak nedostala“.
- „Děkujeme, vše perfektní a jsme moc rády, že můžeme a máme kam :)“.
- „Jen samé pochvaly samozřejmě! Moc děkuji za možnost se semináře zúčastnit!“
- „Děkuji za možnost se vzdělávat v oblasti čtenářských besed pro děti“.

Shrnutí

Rok 2025 byl pro Klub dětských knihoven Regionu SKIP Velká Morava rokem dalšího růstu členské základny i pokračující profesní spolupráce. Z odpovědí zapojených knihoven je patrná různorodost aktivit, vysoké nasazení při práci s dětmi i otevřenost ke sdílení zkušeností. Silnými prvky zůstávají tradiční akce, jako je

pasování prvňáčků či Noc s Andersenem, stejně jako rozvoj programů pro nejmenší děti v rámci Bookstartu.

Klub nadále plní roli platformy pro profesní podporu, vzdělávání a inspiraci a vytváří bezpečný prostor pro sdílení dobré praxe napříč regionem.

Klub dětských knihoven Zlínského kraje

Projekt Přečti zlínský mrakodrap

Ještě v říjnu roku 2024 čtyři knihovny Zlínského kraje – Vsetín, Zlín, Uherské Hradiště, Kroměříž, podaly společný projekt na podporu čtenářství. Tentokrát to nebylo setkání s žádným autorem, ale čtenářská soutěž **Přečti zlínský mrakodrap**.

77,5 metrů
77 500 stran

PŘEČTI

ZLÍNSKÝ MRAKODRAP

1. 1. – 31. 5. 2025

Registrujte svou třídu e-mailem.
Škola, třída, třídní učitel, počet žáků

Zapíšete společně přečtené knihy,
archy pro zápis pošleme obratem po registraci

Vyplněné archy naskenujte a pošlete e-mailem
nebo přineste osobně do knihovny.
termín pro odevzdání: 31. května 2025

Vyhlášení výsledků proběhne v červnu 2025.

Soutěž je určena žákům
4. a 5. tříd ZŠ.

Knihla musí být přečtená celá,
počet stran = poslední číslovaná stránka.

Vyhrává třída, která v daném období
přečte nejvíce stran.

Kontakt pro registraci a odvolání archů:
Knihovna pro děti a mládež, Mostecká 364, Vsetín
detsko@mkv.cz | 739 885 121

Masarykova veřejná knihovna Vsetín skip

Soutěž byla určena pro žáky 4.– 5. tříd a jejich úkolem bylo přečíst výšku zlínského mrakodrapu, který měří 77,5 metru. Každá přečtená stránka znamenala 1 centimetr, takže na žácích bylo, aby společně ve třídě zdolali 77 500 stran. Každá třída má ve třídě jiný počet žáků, spravedlnost a férovost soutěže byla zajištěna počítáním průměru přečtených stránek na jednoho žáka z celkového počtu přečtených stran ve třídě.

Soutěž byla vyhlášena v lednu 2025 a žáci měli možnost číst až do konce května a v červnu proběhlo slavnostní vyhodnocení soutěže v Knihovně Františka Bartoše ve Zlíně.

Vítězové soutěže Přečti zlínský mrakodrap

Do soutěže se zapojilo 38 tříd, což znamená bezmála 700 žáků a společně přečetli 476 467 centimetrů, respektive stran. Společně se podařilo mrakodrap zdolat více jak šestkrát (jeden žák říkal, že k tomu přidali hromosvod).

Protože to byla soutěž, tak samozřejmě musel někdo vyhrát. A tady jsou první tři místa:

1. místo: 4. A ZŠ Ohrada, Vsetín,
2. místo: 4. třída Waldorfská základní škola Jasan, Zlín,
3. místo: 5. A 3. ZŠ Holešov

Paní učitelka Válková (4. A ZŠ Ohrada, Vsetín) k soutěži řekla toto: *„Neuvěřitelná a překvapivá výzva – přečíst výšku zlínské jednadvacítky nás nenechala chladnými. Naopak nás vyburcovala k výkonu, který mnohonásobně přesáhl naše obvyklé výkony. Četli jsme a četli a vzájemně se hecovali. Spojili jsme své „síly“, sdíleli a vzájemně si půjčovali a doporučovali přečtené knížky. Vyplňování seznamů přečtených knih nás bavilo a zároveň povzbuzovala číst dál... A tak díky této výzvě se nám dozajista podařilo posunout své hranice a prožít mnoho příběhů. Děkuje.“*

Slavnostní vyhlášení v Krajské knihovně Františka Bartoše ve Zlíně svým workshopem obohatil regionální autor Ondřej Hrabal, jenž má na svém kontě sbírku básní pro děti Tasemnice hledá byt.

[Regionální klubko KDK SKIP Zlínského kraje](#) má své stránky na webu Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně, kde se zájemci dočtou o všem, co KDK ZK připravuje, i o tom, jak se stát členem klubka. Klubko Zlínského kraje čítá po poslední aktualizaci v roce 2024 34 evidovaných členek, ale na společných setkáních bývá účastníků daleko více.

18. června 2025 proběhlo v Krajské knihovně Františka Bartoše ve Zlíně **slavnostní vyhodnocení čtenářské soutěže Přečti zlínský mrakodrap**, na který KDK ZK obdržel dotaci SKIP – viz výše.

Co se týká vzdělávání, v roce 2025 proběhly **dvě vzdělávací akce** (jarní a podzimní setkání).

9. dubna 2025 proběhl v Knihovně BBB uherskohradištské knihovny miniworkshop KDK ZK **Jak na (nejen) scénické čtení**. S lektory Davidem Vackem a Terezou Polášek Hrabalovou si na 30 knihovnic vyzkoušelo prvky scénického čtení i jak vtipně pracovat s hlasem i textem. Závěrečné dramatizace tří Macourkových pohádek v podání všech účastnic završily tvůrčí dopoledne.

Jak na (nejen) scénické čtení v Uherském Hradišti

Další vzdělávání proběhlo až na konci roku v prosinci v nově zrekonstruované Masarykově veřejné knihovně Vsetín. Téma bylo **Databanka: Jak tvořit vzdělávací lekce pro školy**. Lektorkami byly Pavlína Lišovská z Knihovny Jiřího Mahena v Brně a Ludmila Holbíková z Masarykovy veřejné knihovny Vsetín. Databanka oživila činnost a těmito programy se snaží nalákat nové uživatele, ale také i tvůrce nových lekcí do databanky. Za rok 2025 by mělo databanku obohatit dalších 40 programů, s lekcí na téma současná literatura pro děti a mládež přispěla i Ludmila Holbíková.

Databanka: Jak tvořit vzdělávací lekce pro školy ve Vsetíně

Co se týče tvorby nových programů i v druhém roce fungování databanky se náš kraj neztratil.

Během setkání se účastníci seznámili s Rámcovými vzdělávacími programy pro školy. Zjistili, jak těžké je stanovit si správný cíl lekce, zažili si jednu lekci, zkusili si jednu lekci vytvořit pomocí E-U-R a s použitím metod kritického myšlení. Celkem se zde sešlo 26 knihovnic a knihovníků a bylo to velmi obohacující setkání.

Kromě toho v roce 2025 proběhla i **literární soutěž**. I když nebylo vyhlášeno celorepublikové kolo Kde končí svět, ve Zlínském kraji se psalo i tak.

Od roku 2001 se knihovny v pořádání krajských přehlídek pravidelně střídají, i když v jednotlivých regionech je soutěž vyhlášována pod různými názvy a v různém čase, ale vždy se všechny knihovny sejdou v květnu nebo červnu při vyhlášení krajského kola. Na Vsetínsku je to „O poklad strýca Juráša“, pro Zlínsko je to „Hledání“, na Uherskohradištsku „Píšu povídky, píšu básně...“ a kroměřížské mladé autory zastřešuje název „Kroměřížská litera“.

V roce 2025 (respektive někde bylo vyhlášení soutěže už v závěru roku 2024) bylo hlavní téma **STROM – strom života, strom přání, život na stromě...**

11. června se v Krajské knihovně Františka Bartoše ve Zlíně uskutečnilo **slavnostní vyhlášení vítězů Literární soutěže „Kde končí svět?“**. Soutěže se zúčastnilo celkem 971 mladých autorek a autorů od 6 do 15 let z celého Zlínského kraje.

Vítězové krajského kola literární soutěže ve Zlíně

V závěru roku 2025 nebo počátkem roku 2026 (jak která knihovna) byl vyhlášen nový ročník regionálních kol literárních soutěží pro děti do 15 let, tentokrát s tématem ŘEMESLA.

KDK SKIP Zlínského kraje se účastní také národních projektů a aktivit SKIP ČR. Proběhla Noc s Andersenem, zapojujeme se v projektu Bookstart, probíhá Pasování prvňáčků s Knížkami pro prvňáčka, některé knihovny se zapojují do Školy naruby, Lovců perel, přidávali jsme se k Noci literatury, probíhá také Den pro dětskou knihu... a jednotlivě se knihovny účastní řady on-line vzdělávání, které pořádají např. Mravenčí chůva, Národní pedagogická knihovna J. A. Komenského...

Kolegium prosinec 2025

Pomyslnou tečku za SKIP rokem představuje v našem regionu tradiční adventní setkání. V hřejivé atmosféře hudby, vánočního punče a především mezilidského „klábosení“ jsme 2.12. strávili příjemné chvíle při koncertu skupiny Dondi – s programem Šedesátky, které jsme po loňském bouřlivém ohlasu opět pozvali. V programu Kolegia jsme dali prostor pro představení úspěšných mladých kolegů v soutěži MARK a přivítali jsme i zahraniční hosty Mgr. art. Romana Večerka, ředitele Oravské knihovny Antona Habovštiaka - projekt Je nás počůť –a Ondreje Bagina – projekt KUBO. Poděkovali jsme také naší hospodářce paní Soni Křetínské, za její neúnavnou práci na poli účetnictví SKIP. A přítomní si odnesli kromě radosti ze setkání navíc malé vánoční dárky v podobě poukázek na knižní dárky.

Hudební vystoupení skupiny Dondi

Projekt Je nás počít'

Prezentace projektu Kubo

Takže vzhůru do dalšího společného SKIPího roku 2026!